

POSTANOWIENIE

Dnia 5 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie z powództwa C. S.A. z siedzibą w W.
przeciwko Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
o uchylenie decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
numer [...] z dnia 18 września 2018 r.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 5 listopada 2024 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelaktualnej z dnia 29 kwietnia 2021 r.,
sygn. akt VII AGa 1071/20,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
 - II. zasądza od Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i
Telewizji na rzecz C. S.A. w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt)
złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**
- [SOP]**

UZASADNIENIE

Decyzją nr [...] z 18 września 2018 r., wydaną na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. radiofonii i telewizji (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1722 z późn. zm.), Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: „Powód”) stwierdził naruszenie przez I. S.A. (obecnie: C S.A.), dalej: „Powódka” art. 18 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji.

Powódka złożyła odwołanie od ww. decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu gospodarczego, zarzucając (1) naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasad swobody oceny materiału dowodowego. Ponadto (2) naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez ich niewłaściwe zastosowanie: (a) art. 18 ust. 4 zamiast art. 18 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji, poprzez uznanie, że przepis ten wprowadza bezwzględny zakaz rozpowszechniania przedmiotowej audycji, (b) art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez wyliczenie wysokości kary pieniężnej w odniesieniu do przychodu nadawcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, nie zaś z powołaniem się na 50% wartość rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu.

Wyrokiem z 28 września 2020 r., XVI GC 13/19 Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił odwołanie Powoda od decyzji nr [...], uznając, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, zaś zarzuty podnoszone przez Powódkę w odwołaniu nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Okręgowy wskazał, że art. 18 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji wprowadza bezwzględny zakaz audycji lub innych przekazów zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc. Dalej, że zgodnie z art. 18 ust. 5-5b ustawy o radiofonii i telewizji audycje lub inne przekazy, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich, inne niż te wskazane w art. 18 ust. 4, mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23 do 6, z jednoczesnym obowiązkiem ich prawidłowego oznaczenia uwzględniającego stopień oddziaływania na małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych. Ponadto wskazał, że w przedmiotowej sprawie stan prawny uzupełniało rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (tekst jedn. Dz.U. 2014, poz. 311).

W oparciu o powyższe regulacje normatywne sąd I instancji doszedł do przekonania, iż zaprezentowana w uzasadnieniu decyzji nr [...] wykładnia przepisów była prawidłowa, a w konsekwencji zarzuty podnoszone przez Powoda okazały się nietrafne.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła Powódka, zaskarżając wyrok sądu I instancji w części tj. w odniesieniu do sposobu wymierzenia kary oraz zarzucając mu

naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, poprzez wyliczenie wysokości nałożonej kary pieniężnej w odniesieniu do przychodu nadawcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a nie jak wymaga tego ww. przepis z powołaniem się na wysokość rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu. W oparciu o tak sformułowany zarzut Powódka wniosła o zmianę wyroku, poprzez uwzględnienie wniosku o zmianę decyzji w pkt. 2, tj. obniżenie wysokości nałożonej przez nadawcę kary pieniężnej do kwoty 1000 zł, zgodnie z dyspozycją z art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji oraz o zasądzenie od Pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację Pozwany wniosł o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od Powódki na swoją rzecz kosztów sądowych.

Wyrokiem z 29 kwietnia 2021 r., VII Aga 1071/20 Sąd Apelacyjny w Warszawie w pkt. I zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że: (a) obniżył wysokość nałożonej kary z kwoty 15 500 (piętnaście tysięcy pięćset) złotych do kwoty 6000 zł (sześć tysięcy) złotych; (b) zniósł wzajemnie koszty postępowania. W pkt. II. oddalił apelację w pozostałym zakresie. W pkt III zniósł wzajemnie koszty postępowania apelacyjnego.

Uzasadniając powyższe orzeczenie Sąd Apelacyjny podniósł, że apelacja zasługiwała częściowo na uwzględnienie. Sąd II instancji w całości podzielił ustalenia faktyczne dokonane przez sąd I instancji. Tożsame stanowisko Sąd Apelacyjny zajął – za wyjątkiem interpretacji art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji – co do materialnoprawnej oceny dokonanej przez sąd I instancji. Zdaniem sądu II instancji rację ma Powódka wskazująca, że przytoczony przepis określa, iż kara pieniężna w wysokości do 10% przychodu nadawcy może zostać wymierzona jedynie w przypadku, gdy nadawca nie uiszcza opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Co więcej przepis ten określa, że w sytuacji, gdy nadawca uiszcza powyższą opłatę, kara pieniężna nie może przekraczać 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu.

W oparciu o powyższe Sąd Apelacyjny uznał, że wymierzona kara nie może być niższa niż 6000 (sześć tysięcy) złotych. Kara w tej wysokości uwzględnia opisane w wyżej przytoczonych przepisach dyrektywy wymiaru kary, a także nie przekracza ustawowego limitu. Z powyższych względów sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok poprzez obniżenie nałożonej kary do ww. kwoty. O kosztach Sąd Apelacyjny orzekł w oparciu o art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego złożył Pozwany. Wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne tzn. konieczność rozstrzygnięcia czy górną granicą zagrożenia karą, określoną w art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji w odniesieniu do nadawców rozpowszechniających programy drogą satelitarną jest 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu, czy 10% przychodu tego nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, w sytuacji gdy nadawca rozpowszechniający program drogą satelitarną uiszcza opłatę, o której mowa w pkt. 1 ppkt. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2013 r. w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (Dz.U. 2016, poz. 276, z późn. zm.), wydanego na podstawie art. 185 ust. 11 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. 2020, poz. 805) w związku dysponowaniem częstotliwością, która jednak nie jest przeznaczona do rozpowszechniania programu lecz dosyłania sygnałów radiodfuzyjnych w relacji Ziemia-kosmos.

W odpowiedzi na złożoną skargę kasacyjną Powódka wniosła o (1) odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz (2) zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie do rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Należy przy tym podkreślić, że dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

W niniejszej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżący oparł o przesłankę występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W orzecnictwie jednolicie wskazuje się, że prawidłowe powołanie się na tę przesłankę wymaga sformułowania zagadnienia prawnego z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których zagadnienie to powstało, i wskazania argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 maja 2018 r., I CSK 33/18). Zagadnienie prawne nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, oderwanego od przytoczonych w skardze podstaw kasacyjnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 13 listopada 2002 r., I CK 213/02). Pozwany, przedstawiając okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien wykazać, że występujące w sprawie zagadnienie prawne wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego, np. stanowi problem z zakresu wykładni i stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji.

Sformułowane przez pozwanego zagadnienie nie spełnia tych wymogów.

W niniejszej sprawie przedstawiony przez Pozwanego problem prawny ostatecznie odnosił się do zagadnienia dotyczącego kwalifikacji nadawcy rozpowszechniającego program drogą satelitarną, tj. czy w stosunku do tegoż górna granica kary, o której mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji będzie określana z perspektywy (podstawy) stanowiącej 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu czy też z perspektywy (podstawy) stanowiącej 10% przychodu tego nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Tak zarysowany problem prawny nie znajduje jednak uzasadnienia zarówno w przepisach prawa jak i orzecnictwie sądów powszechnych. Pozwany powołał się w uzasadnieniu wniosku wyłącznie na jedno orzeczenie – wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 18 kwietnia 2012 r., VI ACa 1337/11. Pozwany pominął także istotne okoliczności, mające wpływ na zapadły wyrok

Sądu Apelacyjnego z 29 kwietnia 2021 r., VI ACa 1071/20. W uzasadnieniu ww. wyroku sąd II instancji szczegółowo przedstawił wywód prawny co do przyjętej interpretacji art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, wskazując, iż przyjęty przez niego w zaskarżonym wyroku tok wykładni wynika z jednolitej linii orzeczniczej zapadłej we wcześniejszych sprawach analogicznego rodzaju (*vide* uzasadnienie Sądu Apelacyjnego s. 9 i nast.). Treść uzasadnienia w tym przedmiocie jest znana Pozwanemu, co też czyni zbędnym jej ponowne przytaczanie. Z tym stanie rzeczy brak jest podstaw do stwierdzenia, aby w sprawie w istocie doszło do wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego.

Uzupełniając należy wskazać, że w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu Najwyższego, lecz wymagane jest także jego uzasadnienie. Powyższe stanowi istotne uprawnienie strony w tym znaczeniu, że stwarza jej możliwość zaprezentowania argumentacji, która dopiero będzie rozważona przez Sąd Najwyższy. Nie może się ono ograniczać jedynie do powtórzenia przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz niezbędne jest przedstawienie odpowiedniego wywodu jurydycznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08). Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05). Z uwagi na publicznoprawny charakter postępowania kasacyjnego, konieczne jest nie tylko przedstawienie znaczenia rozstrzygnięcia sformułowanego zagadnienia prawnego dla rozwoju prawa, ale także zaprezentowanie odpowiedniej argumentacji wskazującej na potrzebę jego rozwiązania w sposób odmienny od zapatrywań prawnych wynikających z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2014 r., III CSK 69/13). Pozwany, powołując się na treść uzasadnienia ww. wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 18 kwietnia 2012 r., VI ACa 1337/11 pomija jednak – na co zwrócił uwagę już Sąd Apelacyjny – szereg orzeczeń wydanych w analogicznych sprawach w późniejszym czasie, w oparciu o które przełamano stanowisko zaprezentowane

w ww. orzeczeniu, jak również na podstawie których doszło do ujednolicenia linii orzecniczej w tym zakresie. Z powyższych względów, w ocenie Sądu Najwyższego, wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej stanowi jedynie polemikę Pozwanego ze stanowiskiem sądu II instancji wyrażonym w zaskarżonym wyroku. Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie jest natomiast instrumentem inicjującym kontrolę wyroku w ramach „trzeciej instancji”.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 762).

[JM]

[a.ł.]

ł.n